

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 19 marca 2018 r. Sąd Rejonowy, po rozpoznaniu sprawy o sygn. akt II C 878/17:

I. oddalił powództwo;

II. zasądził od powódki na rzecz pozwanego kwotę 900 zł tytułem kosztów postępowania;

III. nakazał pobrać od powódki na rzecz Skarbu Państwa-Sądu Rejonowego Szczecin-Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie kwotę 67 zł tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych.

Sąd Rejonowy oparł powyższe rozstrzygnięcie na następujących ustaleniach faktycznych i rozważaniach.

(...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. to podmiot prowadzący działalność gospodarczą polegającą na udzielaniu pożyczkobiorcom pożyczek w sposób i na warunkach określonych w umowie ramowej pożyczki zawartej na czas nieokreślony. Umowa ramowa pożyczki była zawierana z zastosowaniem środka porozumiewania się na odległość. Na podstawie tej umowy pożyczkodawca miał udzielać pożyczkobiorcy kolejnych pożyczek na wniosek pożyczkobiorcy, każdorazowo na podstawie odrębnych umów pożyczki zawieranych na odległość.

W celu zawarcia umowy koniecznym było dokonanie czynności rejestracyjnych szczegółowo opisanych w umowie ramowej pożyczki. W celu potwierdzenia rejestracji pożyczkobiorca był zobowiązany do wniesienia opłaty rejestracyjnej. Zgodnie z postanowieniami umowy ramowej przeprowadzenie owych czynności przez pożyczkobiorcę należało pożytywać, jako akceptację warunków wynikających z treści umowy. Po zaakceptowaniu przez pożyczkodawcę poprawnego wniosku o pierwszą pożyczkę pożyczkodawca miał wysłać listem na adres zamieszkania pożyczkobiorcy podany w formularzu rejestracyjnym Ramową Umowę P. w dwóch egzemplarzach.

W tak ustalonym stanie faktycznym Sąd Rejonowy uznał, że powództwo, którego podstawę prawną stanowił przepis art. 720 § 1 k.c. okazało się niezasadne. Powódka, wbrew ciążącego na niej obowiązku wynikającemu z art. 6 k.c., nie wykazała aby łączył ją z pozwanym stosunek prawny będący podstawą zobowiązania, z którego powódka wywodzi dochodzone niniejszym pozwem roszczenie.

Sąd wskazał, iż opierając się na twierdzeniach pozwu i orzekając w granicach żądania (art. 321 k.p.c.) powódka winna wykazać, iż strony zawarły w dniu 5 marca 2015 r. umowę pożyczki na kwotę 1600 zł. Przedłożone przez powódkę potwierdzenie zawarcia umowy pożyczki wskazuje, iż chodzi o pożyczkę o numerze (...). Tymczasem z przelewu weryfikacyjnego wynika, iż pozwany miał potwierdzić i zaakceptować umowę pożyczki nr (...) (k. 53). Przelew wykonany miał zostać w dniu 2 lutego 2015 r. Z dalszych dowodów przedłożonych przez powódkę wynika, iż (...) Spółka Akcyjna w S. wykonać miała przelew na rachunek pozwanego w kwocie 1600 zł w dniu 6 maja 2015 r.

Dokonując analizy przedłożonej umowy ramowej pożyczki sąd I instancji przyjął, iż czym innym jest umowa ramowa, a czym innym umowa pożyczki. Z samej umowy ramowej nie wynika żadne zobowiązanie finansowe pozwanego. Do zawarcia umowy pożyczki dochodzić miało poprzez zawarcie ramowej umowy pożyczki oraz uzgodnienie indywidualnych warunków umowy. Po złożeniu wniosku o udzielenie pożyczki powódka winna wysłać powiadomienie na adres elektroniczny pożyczkobiorcy oraz dokonać przelewu. Wówczas dochodziło do zawarcia umowy pożyczki.

W ocenie sądu powódka twierdząc, iż podstawę faktyczną roszczenia stanowi umowa z dnia 5 marca 2015 r. mogłaby, przy niezmiennym stanie faktycznym, dochodzić roszczeń wynikających z udzielanych na podstawie umowy ramowej dalszych pożyczek. Dokładne wskazanie podstawy faktycznej przez powódkę jest tym bardziej konieczne, że wskazanie w przelewie inicjującym, iż pozwany wyraża zgodę na umowę pożyczki o numerze (...) zaś powódka powołuje się na pożyczkę o numerze 18 sugeruje, iż udzielonych pozwanemu pożyczek było więcej. W ocenie Sądu, o ile za dowód w sprawie można uznać potwierdzenie przelewu – k. 53 o tyle reszta złożonych dokumentów to jedynie dokumenty

wytworzone przez powódkę. Z potwierdzenia przelewu wynika, iż pozwany zaakceptował umowę nr (...) zaś powódka wywodzi swoje roszczenie z innej umowy. Z przedłożonej przez powódkę umowy ramowej wynika, iż pozwany winien w tytule przelewu wskazać jedynie unikalny kod.

Dalej sąd stwierdził, iż w sytuacji gdy powódka decyduje się na zawieranie umów na odległość w sposób elektroniczny winna zadbać aby zachowane zostały precyzyjnie wszystkie warunki formalne tak, aby identyfikacja strony oraz składanych przez nią oświadczeń była możliwa w sposób jednoznaczny i nie budzący wątpliwości. Sama zresztą data zawarcia umowy budzi wątpliwości. Powódka wskazała, że wywodzi roszczenie z umowy zawartej w dniu 5 marca 2015 r. Taką datą opatrzona jest niepodpisana umowa ramowa. Tymczasem z zapisu § 6 pkt 7 umowy wnioskować należy, iż po otrzymaniu przelewu potwierdzającego rejestrację „klient uzyskuje status pożyczkobiorcy” a zatem z tą datą dochodzi do zawarcia ramowej umowy pożyczki.

Biorąc pod uwagę powyższe powództwo podlegało oddaleniu.

W punkcie II Sąd orzekł o kosztach procesu na podstawie art. 98 § 1 i 3, art. 108 § 1 k.p.c. w zw. z § 2 pkt 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych.

W punkcie III Sąd orzekł na podstawie art. 113 ust. 1 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych obciążając powódkę należną opłatą sądową wynoszącą różnicę między należną opłatą – 100 zł a opłatą uiszczoną – 33 zł.

Apelację od powyższego wyroku wywiódł powód i zaskarżając go w całości, wniósł o uchylenie wyroku w całości oraz przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania sądowi I instancji (w przypadku uwzględnienia zarzutu nierozpoznania istoty sprawy) wraz z pozostawieniem temu sądowi rozstrzygnięcia o kosztach postępowania, w tym kosztach zastępstwa procesowego wg norm przepisanych za obie instancje, ewentualnie o zmianę zaskarżonego wyroku w całości oraz zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kwoty 2612,94 zł wraz z należnymi za opóźnienie odsetkami ustawowymi oraz kosztami procesu, w tym kosztami zastępstwa procesowego wg norm przepisanych za obie instancje.

Skarżący zarzucił sądowi rejonowemu:

I. nierozpoznanie istoty sprawy poprzez brak zbadania zasadności dochodzonego przez powoda roszczenia z uwagi na błędne uznanie, iż pomiędzy powodem a pozwanym nie doszło do zawarcia umowy pożyczki;

II. naruszenie przepisów postępowania, tj. art. 233 § 1 k.p.c. poprzez dowolną, sprzeczną z zasadami logicznego rozumowania ocenę materiału dowodowego, w tym w szczególności dowodu z Ramowej Umowy P. oraz w konsekwencji dokonanie błędnych ustaleń faktycznych polegających na przyjęciu, że pozwany nie zapoznał się z warunkami Umowy P. oraz jej nie zaakceptował, a co za tym idzie nie zawarł z powodem Umowy P., podczas gdy procedura zawarcia umowy pożyczki w formie elektronicznej jest tak skonstruowana, że zostaje on zawarta a kwota pożyczki zostaje wypłacona dopiero po akceptacji przez pożyczkobiorcę treści tej Umowy wraz z załącznikami;

III. naruszenie prawa materialnego:

1. art. 65 § 2 k.c. poprzez dokonanie błędnej wykładni oświadczeń woli stron Umowy P. oraz przyjęcie, że pozwany nie wprowadził swojego oświadczenia woli do środka komunikacji elektronicznej, a tym samym pozwany nie zaakceptował warunków i treści Umowy P. oraz nie zawarł z powodem tej umowy, podczas gdy procedura zawarcia Umowy P. w formie elektronicznej jest tak skonstruowana, że zostaje ona zawarta, a kwota pożyczki zostaje wypłacona dopiero po akceptacji przez pożyczkobiorcę treści tej Umowy wraz z załącznikami,

2. art. 720 § 1 i 2 k.c. poprzez jego błędną wykładnię oraz błędne uznanie, iż umowa pożyczki może zostać zawarta wyłącznie w formie pisemnej, zaś wydruk Umowy P. zawartej przez strony na odległość przy wykorzystaniu formularza

ze strony internetowej powoda nie jest wystarczającym dowodem na okoliczność zawarcia przez strony umowy pożyczki o treści przedstawionej przez powoda,

3. art. 5 pkt 13 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim w zw. z art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r.; Prawo Bankowe poprzez ich niezastosowanie.

W uzasadnieniu apelujący rozwinął swoje zarzuty i wniósł jak wyżej.

Odpowiedź na apelację wywiódł pozwany wnosząc o utrzymanie zaskarżonego wyroku w mocy, a tym samym oddalenie apelacji oraz o zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów postępowania apelacyjnego, w tym kosztów zastępstwa procesowego wg norm przepisanych.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja okazała się bezzasadna.

Sprawa toczyła się w postępowaniu uproszczonym, dlatego uzasadnienie Sądu II instancji ma formę wynikającą z treści art. 505¹³ § 2 k.p.c.

Zgodnie z art. 378 § 1 k.p.c. sąd drugiej instancji rozpoznaje sprawę w granicach apelacji, pod uwagę biorąc z urzędu nieważność postępowania. Z kolei zgodnie z art. 505⁹ § 11 k.p.c. apelację w postępowaniu uproszczonym można oprzeć na zarzutach naruszenia prawa materialnego przez jego błędną wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie oraz naruszenie prawa procesowego mogącego mieć wpływ na treść orzeczenia.

Zarzuty apelacyjne powoda w zasadniczej części nie mogły odnieść zamierzonego przez skarżącego skutku.

W tym zakresie należy zaznaczyć, że w postępowaniu uproszczonym z uwagi na ograniczenia kognicji Sądu odwoławczego oraz katalog zarzutów apelacyjnych, niedopuszczalne są zarzuty, które dotyczą ustalenia faktów lub oceny dowodów tylko na podstawie art. 233 § 1 i 2 k.p.c. (por. M. Manowska, Postępowania odrębne, s. 323, Komentarz do art. 505⁹ KPC red. Marszałkowska-Krześ 2018, wyd. 23/I. Gil).

Wyjątek stanowi sytuacja, gdy wraz z takim zarzutem następuje powołanie się na nowe fakty i dowody, których strona nie mogła powołać w postępowaniu przed sądem pierwszej instancji. Jak stanowi, bowiem art. 505¹¹ § 2 k.p.c. sąd odwoławczy przeprowadza postępowanie dowodowe jedynie, gdy apelację oparto na późniejszym wykryciu nowych faktów lub dowodów, z których strona nie mogła skorzystać w postępowaniu przed sądem pierwszej instancji.

Oznacza to, że sąd odwoławczy w postępowaniu uproszczonym jest jedynie sądem prawa, o ile nie zachodzi przypadek z art. 505¹¹ § 2 k.p.c.

Z powyższych względów, zarzuty powoda, w których polemizuje z oceną dowodów oraz ustaleniami faktycznymi Sądu I instancji nie mogą się ostać, zwłaszcza, że nie przedstawił żadnych okoliczności i dowodów, których istnienie wykryto dopiero po wydaniu zaskarżonego orzeczenia, a które miałyby wpływ na rozstrzygnięcie.

W tej sytuacji, już ze względów formalnych, opisane w punkcie II. zarzuty związane ze wskazywaną wadliwością dokonanych ustaleń przez Sąd I instancji z treścią zebranego w sprawie materiału dowodowego nie może być skuteczny w niniejszym postępowaniu apelacyjnym, które toczy się w trybie uproszczonym.

Tym niemniej w ramach zarzutu naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. należy odnotować, że przyjęte przez sąd rejonowy ustalenia faktyczne w pełni odpowiadają przywołanym u ich podstaw dowodom.

W świetle podstawowych reguł logicznego myślenia, zasady doświadczenia życiowego i właściwego kojarzenia faktów nie sposób podważyć wniosku sądu rejonowego co do tego, że nie dowodziły zawarcia określonej w pozwie umowy pożyczki dołączone do pozwu kopie (...) z dnia 05 marca 2015 r. oraz „Regulaminu świadczenia usług drogą

elektroniczną przez (...) sp. z o.o.". Niezależnie bowiem od formy w jakiej dochodzi do zawarcia umowy, dla skutecznego dochodzenia roszczenia z niej wywodzonego konieczne jest wykazanie samego faktu zawarcia umowy. Skarżący dowodu tego upatrywał w dokonaniu przez pozwanego rejestracji oraz wykonaniu przelewu kwoty 1 zł na wskazany rachunek bankowy. Powód dochodził należności z tytułu niewykonania zawartej w dniu 05 marca 2015 r. umowy pożyczki o numerze (...), podczas gdy w treści zrealizowanego przez pozwanego przelewu bankowego na kwotę 1 zł, mającego dowodzić zawarcia umowy, wskazany został numer (...). Nie mogło to więc dowodzić akceptacji warunków umowy przez pozwanego, a w konsekwencji faktu zaciągnięcia określonego w pozwie zobowiązania.

Oceny tej nie mogły zmienić wywody i wnioski apelacji odwołujące się do procedury rejestracji klienta w systemie pożyczkodawcy. Nie zmieniają one bowiem ustalenia, iż brak dowodu potwierdzenia zawarcia konkretnej umowy pożyczki, co przy określonej podstawie faktycznej żądania ma zasadnicze znaczenie.

Mając na uwadze powyższe wskazać należy, że zasadnie sąd I instancji uznał, że zaoferowane przez powoda dowody nie są wystarczające do przyjęcia okoliczności, których ciężar wykazania spoczywał właśnie na stronie powodowej. Trzeba przypomnieć, że zgodnie z art. 6 k.c. ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z tego faktu wywodzi skutki prawne, a według art. 232 k.p.c. strona w postępowaniu sądowym zobowiązana jest wskazywać fakty oraz dowody na potwierdzenie swoich twierdzeń. Wobec powyższego, nie powinno budzić wątpliwości, że to na stronie powodowej spoczywał ciężar dowodów istotnych dla uwzględnienia żądania zapłaty okoliczności, w tym istnienia dochodzonej wierzytelności, czemu nie udało się powodowi sprostać w toku postępowania.

Konkludując, apelacja nie mogła prowadzić do zmiany zaskarżonego rozstrzygnięcia. Roszczenie pozwu nie zostało było bowiem wykazane.

Z tych względów, na podstawie art. 385 k.p.c. w zw. z art. 505¹⁰ § 1 k.p.c. Sąd Okręgowy oddalił apelację powódki jako bezzasadną.

SSO Małgorzata Grzesik

Z.

1. odnotować ;
2. odpis uzasadnienia doręczyć w-cy;
3. po dołączeniu (...) zwrócić akta SR.